

PORUCHY SPRÁVANIA SO ZVYČAJNÝM ZAČIATKOM V DETSTVE A POČAS DOSPIEVANIA

Poruchy správania

Pod pojmom poruchy správania sa rozumie skupina porúch prejavujúcich sa predovšetkým v sociálnych vzťahoch jednotlivca a spoločnosti. Ide o opakované závažné porušovanie spoločensky akceptovaných morálnych prípadne aj právnych noriem, pričom jedinec ešte nie je v plnom rozsahu právne zodpovedný. Poruchy správania sa môžu vyskytovať spolu s inými psychickými chorobami.

Poruchy správania súvisiace s aktivitou a pozornosťou

V prípade, že je porucha správania kombinovaná s poruchou aktivity a pozornosti, ide o poruchu správania hyperkinetickú. Je charakteristická skorým vznikom (zvyčajne v prvých piatich rokoch života), neschopnosťou vydržať pri kognitívnej činnosti, tendenciou prechádzať z jednej činnosti na druhú bez jej dokončenia, nadmernou aktivitou a zlou organizáciou činností. Tieto deti zvyknú byť bezohľadné a impulzívne, náchylné na úrazy a často sa dostávajú do problémov, skôr však pre neúmyselné porušovanie pravidiel ako pre úmyselný vzdor. Prejaviť sa môže aj asociálne správanie či nízke sebahodnotenie. Toto správanie môže viesť v kolektíve k neoblíbenosti až izolácii. Vo vzťahoch s dospelými sa stráca ostražitosť a rezervovanosť. Nemenej časté sú aj oneskorenia vo vývine motoriky a reči. Najčastejšie sa vyskytuje súčasne s dyslexiou.

ADD:

- Je vývinová porucha pozornosti s normálnou aktivitou, bez hyperaktivity.

ADHD:

- Je vývinová porucha charakterizovaná veku dieťaťa neprimeraným stupňom pozornosti, rozptýlenou pozornosťou s hyperaktivitou.
- Porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou a impulzivitou.
- Porucha pozornosti a koncentrácie spojená s agresivitou.
- Porucha pozornosti a koncentrácie bez agresivity.

PERVAZÍVNE VÝVINOVÉ PORUCHY

Pervazívne vývinové poruchy (PVP) sú kategóriou závažných porúch mentálneho vývinu, ktoré sa objavujú v rannom detstve. U detí s PVP dochádza k narušeniu psychického vývoja v kľúčových oblastiach. Dôsledkom toho nastupujú problémy v porozumení bežným zákonitostiam a pravidlám okolitého sveta, čo spôsobuje zníženú schopnosť prispôbiť sa a fungovať medzi rovesníkmi. Schopnosti detí s PVP sa výrazne odlišujú.

Detský autizmus je charakteristický:

- narušením sociálnych vzťahov,
- narušením komunikácie,
- veľmi obmedzeným rozsahom predstavivosti, záujmov a aktivít.

Aspergerov syndróm je charakteristický:

- poruchami sociálnych vzťahov typických pre autizmus,
- obmedzeným, stereotypným, opakujúcim sa repertoárom záujmov a činností.

V prípade Aspergerovho syndrómu sa na rozdiel od autizmu nevyskytuje celkové oneskorenie či retardácia v oblasti reči a kognitívneho vývinu.

Zdroje:

- Medzinárodná klasifikácia chorôb - MKCH 10
- <http://www.statpedu.sk/sk/>